Szakmódszertan záróvizsga tételsorok az osztatlan 10 féléves zenetanár szakos hallgatók részére

Zongoratanár szakmódszertan záróvizsga tételek

1) A zongoratanár személyiségjegyei
2) A hangképzés tanításának főbb módszerei
3) A zongorapedagógia szerepe az előadói képességek fejlesztésében
4) A zongoratechnika fejlesztésének stratégiája és módszerei
5) Az értő kottaolvasás tanítása
6) A célravezető gyakorlás tanítása
7) A tanítvány munkájának értékelési szempontjai

Orgonatanár szakmódszertan záróvizsga tételek

1) A zenetanár tulajdonságai
2) A zenei munkaképesség fejlesztésének szerepe a zenetanításban
3) Anyagtervezés, anyagfeladás
4) A gyakorlás tanítása
5) Lapról játék és memorizálás módszerei
6) Az orgona, mint második hangszer – kezdők tanítása
7) Két szabadon választott orgonaiskola összevetése
8) A regisztrálás tanítása

Ajánlott irodalom:

Varró Margit: Zongoratanítás, zenei nevelés
Teöke Mariann: A zongoratanításról
Duffek Mihály: A zongorapedagógia lehetőségei az előadói képességek fejlesztésében (Doktori disszertáció) http://www.parlando.hu/Duffek2008.htm
Kovács Sándor: Válogatott írások (Hogyan gyakoroljunk?)
Varga Zoltán István: Egyetemen tanító orgonaművészek gyakorlási szokásai – nemzetközi felmérés – Szakdolgozat 2009.
Négyesiné Pásztor Zsuzsa-Dr. Kovács Géza: Hangszeres kézmegerőltetések elmulasztása
Gát József: Kéztorna
Zalánffy Aladár: Orgonaiskola I-II.
Antalffy-Zsíross Dezső: Orgonaiskola I-II.
Hermann Keller: Orgonaiskola (Edition Peters)
Riemann - Ambrust: Technische Studien (Edition Peters)
Rolf Schweizer: Orgelschule I-II.(Bärenreiter)
Jacques van Oortmerssen: A guide to duo and trio playing – Studies in historical fingering and pedalling for the organ

Hegedűtanár szakmódszertan záróvizsga tételek

1) Hubay Jenő tanításának jelentősége
2) Jelentős magyar hegedűiskolák
3) A testtartás és hangszertartás módszertani problémái
4) A bal kéz működésének metodikai háttere
5) A jobb kéz és a tartási műveletek összefüggései
6) A hangszeres gyakorlás jellemzői és sajátosságai

Mélyhegedűtanár szakmódszertan záróvizsga tételek

1) Hubay Jenő tanításának jelentősége
2) Jelentős magyar hegedűiskolák
3) A testtartás és hangszertartás módszertani problémái
4) A bal kéz működésének metodikai háttere
5) A jobb kéz és a tartási műveletek összefüggései
6) A hangszeres gyakorlás jellemzői és sajátosságai

Gordonkatanár szakmódszertan záróvizsga tételek

1) A hangszer tartása, a kar, a kéz és az ujjak beállítása és munkája az első fekvésben
2) A vibrató
3) A fekvésváltások
4) A vonó tartása, a kar, a kéz és az ujjak munkája, vonóvezetés
5) Különböző vonásfajták felosztása

Gordontanár szakmódszertan záróvizsga tételek

1) A pedagógus szerepe, lehetőségei a tanítás-tanulási (gyakorlási) folyamatban.
2) Kezdők oktatása
3) A pedagógus általános felkészültsége
4) A kar, a kéz és az ujjak beállítása és munkája az első fekvésben
5) A vibrató
6) A fekvésváltások
7) A vonó tartása, a kar, a kéz és az ujjak munkája, vonóvezetés
8) A Montag és a Simandl iskola összehasonlító elemzése
9) Értékelés, ellenőrzés, motiváció az oktatás folyamatában

Gitártanár szakmódszertan záróvizsga tételek

1) A gitár tartása
2) Pengetési formák
3) A balkéz szerepe a gitárjátékban
4) A fekvésváltás és típusai
5) A barrée megtanítása
6) Skálatípusok
7) Arpeggio pengetési gyakorlatok
8) Több hang együttpengetésének megtanítása
9) A balkézkötés és lehetséges formái
10) A két kéz szinkronizálásának problémái
11) A tremoló
12) A vibrató

Oboatanár szakmódszertan záróvizsga tételek

1) Légzéstípusok – támasz
2) Vibrató
3) Hangindítás, kettős hangindítás
4) Hangszertartás, kéztartás, szájtartás
5) Skálák, ujjgyakorlatok
6) Az órák menete, óratípusok

Fuvolatanár szakmódszertan záróvizsga tételek

1) A zenei tehetség és a hangszeres alkalmasság felismerése, a kiválasztás irányai (milyen esetleges kizáró okok lehetségesek a fuvola tanulásának kezdetekor: nyúlszáj, túlzott mélyharapás, fogazati rendellenességek, stb…)
2) A kezdő tanulók. A hangszeres tanulás, hangszeres foglalkozások kezdő lépéseinek élményszerűvé tétele.
3) Az éneklésre alapuló hangszeres oktatás. A magyar és a jelentősebb külföldi fuvolaiskolákban megjelenő, az adott nemzetre jellemző gyermekdalok, népdalok felhasználásának jelentősége.
4) A természetes és a harmonikus mozgásmechanizmusok kialakulásának lehetőségei, fontossága, annak szakaszai. (A mozgásmechanizmusok kialakítása, a finommotorika fejlesztésének módszerei a mozgástanulás állomásai)
5) A helyes test- és hangszertartás kialakítása.
6) A kiemelkedően tehetséges növendékek készségfejlesztése, oktatása (B tagozat).

Furulyatanár szakmódszertan záróvizsga tételek

1) A hangszertartás és a légzéstechnika anatómiai háttere, mindezen ismeretek áttekintése korabeli, és 20. századi metodikai kiadványok alapján.
2) A hangindítás és a hangképzés anatómiai háttere, mindezen ismeretek áttekintése korabeli, és 20. századi metodikai kiadványok alapján.
3) Az artikuláció szerepe a furulya játékban, a tanulás folyamatának lehetséges megoldásai az alap és a középfokú oktatásban.
4) Díszítés, diminúció, improvizáció oktatásának lehetőségei, mindezen ismeretek áttekintése korabeli, és 20. századi metodikai kiadványok alapján.
5) Dinamikai árnyalások lehetőségei a furulya játékban, a tanulás folyamatának megoldásai az alap és a középfokú oktatásban.
6) A jelenleg Magyarországon használt furulya iskolák elemzése, összevetése más európai hasonló kiadványokkal.
7) Az alapfokú furulyatanítás főbb vonásai és problematikái Magyarországon, térségiösszetevők figyelembevételével.
8) A magyarországi középfokú furulyatanítás módszereinek elemzése, nemzetközi összehasonlítások alkalmazásával.
9) A 20. századi új zenei stílusok megjelenéséhez kapcsolódósajátos metodikai eszköztárakismertetése, és e módszerek beépítésének lehetőségei a barokk korból származó oktatási rendszerek mellé.

Klarinéttanár szakmódszertan záróvizsga tételek

1) Kezdő klarinétosok kiválasztásának szempontjai. Életkori sajátosságok és fizikai adottságok. A kezdők elindítása.
2) A helyes hangszer és testtartás megtanítása, a helyes légzéstechnika bemutatása, megtanítása. A levegő útja - anatómiai alapismeretek.
3) A klarinétóra típusai, az óra felépítése. Egy teljes zeneiskolai óra bemutatása. A legfontosabb klarinétiskolák bemutatása, és kiegészítő anyagok.
4) Előadási darabok tanítási problematikája, nehézségi sorrendjük, a koncertre felkészülés folyamata. Milyen szempontok alapján válasszunk előadási darabot a növendékek számára?
5) A hangindítás típusai és különleges játékmódok a klarinéton. Tanítási módszerek, tipikus hibák és javításuk.

6) A hangképzés oktatásának és fejlesztésének elsődleges szempontjai a zeneiskolai klarinét tanításban; a nád szerepe, levegőtámasz, szájtartás.
7) A klarinétnád jellemzői és készítésének ismertetése, a nádfaragás, nád csiszolás tanítása. A nádfaragás legfontosabb szempontjai kezdő klarinétosok számára készített nádak esetében.
8) A hangszer karbantartásának ismertetése és alkalmazása a gyakorlatban.
9) A szakmai versenyekre való felkészülés fázisainak bemutatása, a kezdeti lépésektől a színpadi megjelenésig.

Szaxofontanár szakmódszertan záróvizsga tételek

1) Beszéljen a különböző szaxofon fúvókákról, nádakról, valamint kiválasztásuk módjáról
2) Az „első szaxofon óra a zeneiskolában", avagy melyek a legfontosabb teendők, amikor elkezdjük egy szaxofonos növendék oktatását
3) A skálázás (miért és hogyan kell skálázni és hogyan gyakoroljuk?)
4) Ritmikai problémák és orvoslásuk
5) A vibrató alkalmazása és tanításának metódusai
6) A magas hangok (flagiolet-, vagy altissimo- regiszter) tanítása a felsőbb éves szakközépiskolai növendékek számára
7) Az előadási darabok kiválasztásának szempontjai

Fagott-tanár szakmódszertan záróvizsga tételek

1) A fagott kialakulása a kezdetektől a romantikáig
2) A fagott fejlődése a romantikától egészen napjainkig; a francia és német típus hasonlóságai, különbségei
3) A különböző kialakítású nádak, nádanyagok előnyei-hátrányai, valamint megfelelő elkészítésük módjai, kiválasztásuk szempontjai
4) Melyek a legfontosabb teendők a hangszer oktatása során a zeneiskolát kezdő növendék esetében
5) A levegővezetés és a szájtartás helyes működése
6) Hogyan történjen a szakszerű, jól felépített mindennapi gyakorlás

Kürttanár szakmódszertan záróvizsga tételek

1) A légzés és a támasz szerepe, a helyes légzés tanítása
2) A szájtartás helyes kialakítása
3) A jobb kéz szerepe a kürt játékban
4) A hangszer karbantartása, javítása
5) Kürtirodalom átfogó ismerete
6) Szordínók típusai, használatuk ismerete
7) Zenekari játék módszertana
8) Az előadási darabok kiválasztásának szempontjai

Trombitatanár szakmódszertan záróvizsga tételek

1) Befújás (a mindennapi befújási gyakorlatok)
2) A szájtartás helyes kialakítása
3) Légzés tanítása
4) A zenei artikuláció fontossága
5) A zenekari játék módszertana

Harsonatanár szakmódszertan záróvizsga tételek

1) A harsona megszólaltatása
   ajakrezgés, fúvókázás, levegővezetés, hangindítás
2) A harsona történeti fejlődése, a különböző magasságú, hangolású hangszerek kialakulása (altharsona, tenorharsona, basszusharsona)
3) Skálázás- miért fontos, hogyan gyakoroljuk, milyen skálákat ismerünk? (dallamos, összhangzatos, természetes)
4) Befújás, bemelegítés, mindennapi gyakorlatok
5) A harsona oktatása alapfokon, a zenei nevelés fontossága
6) A különböző kulcsok ismerete, (alt, tenor, basszus) ütemmutató, előjegyzés, zenei fogalmak és kifejezések

Tubatanár szakmódszertan záróvizsga tételek

1) A tuba és a klasszikus rézfúvós hangszerek (ideértve a tenorkürtöt, baritonkürtöt és az eufóniumot is) történetének, szerkezetének, funkcionális részeinek ismerete.
2) A helyes légzés, befúvás, testtartás, hangszertartás beállítása, kialakítása
3) Ideális tubahang kialakítása, megszólaltatása
4) A hangszer irodalma
5) A tuba a mélyrézfúvósok családjában és különféle együttesekben betöltött szerepe, szakmai lehetőségei
6) A zenei elképzelések fejlesztése, a zenei előrelátás, a folyamatos kottaolvasás kialakítása

Ütőhangszertanár szakmódszertan záróvizsga tételek

1) Ütőhangszerek családjának ismertetése, rendszerezése
2) Kisdob története, tanítási módszerei és anyaga
3) Ütésképzés, hangképzés, kézrendek
4) Előkék, tremolók kisdobon
5) Timpani története, tanítási módszerei és anyaga
6) Xilofon, marimba története, tanítási módszerei és anyaga
7) Kamarazene szerepe, tanítási módszerei és anyaga
8) Gyakorlás fiziológiai és pszichológiai alapjai
9) Vibrafon története, tanítási módszerei és anyaga

Magánénektanár szakmódszertan záróvizsga tételek

1) A légzés. Légzéstípusok. Légzőgyakorlatok.
2) A rezonancia. Rezonancia fejlesztő gyakorlatok.
3) A legato. A legato éneklést segítő gyakorlatok. Megvalósítása egy tetszőleges dalban. (Ádám J.: A dal mesterei I:-VIII.)
4) A hangterjedelem magasság irányába történő fejlesztése. Erre irányuló gyakorlatok, megvalósítása egy tetszőleges dalban. (Ádám J.: A dal mesterei I:-VIII.)
5) A hangterjedelem mélység irányába történő fejlesztése. Erre irányuló gyakorlatok, megvalósítása egy tetszőleges dalban. (Ádám J.: A dal mesterei I.-VIII.)
6) A leggyakoribb hanghibák. Okaik és javításuk.
7) A mutálás. A mutálás által felvetett módszertani problémák.

Ének-zene tanár – zeneismeret-tanár szak

A) *Tételsor: Ének–zene*

1) Zenei nevelésünk történeti előzményei, a Kodály koncepció és alkalmazása az ének-zene tárgy oktatásában.
2) Az énekes tananyag helye, szerepe, pedagógiai felhasználási területei és módszerei az ének-zenei oktatásban. A daltanítási módjai.
3) Ritmuselemek, ritmusképletek és a metrum tanítása.
4) A többszólamúság iránti érzék kialakításának és fejlesztésének lehetőségei az ének-zene órán.
5) A zenehallgatás helye, szerepe az énekórán, a zenehallgatási anyag feldolgozásának menete.
6) Az általános- és középiskolákban használatos tankönyvek; zenei anyaguk, feladataik ismerete, feldolgozási lehetőségei.

B) *Tételsor: Zeneismeret/szolfézs*

1) A zeneiskolai zeneismeret/szolfézstanítás célja, feladatai, kapcsolata a hangszertanítással.
2) A zeneiskolai oktatás szervezeti keretei, a felvételi meghallgatás, a művészeti alapvizsga és a záróvizsga feladatai és követelményei.
3) Készségfejlesztés a szolfézsórán – éneklési, ritmikai, dallamhallási készségek.
4) A szolmizáció története; a relatív szolmizáció és az abszolút rendszer tanítása, gyakorlása és alkalmazása.
5) Dallamdiktálás, memorizálás, lapról olvasás, improvizáció; a sikeres feladatvégzés feltételei.
6) Az elméleti ismeretek tanítása, a stílusérzék és a stílusismeret fejlesztése.
7) A funkcióérzék kialakítása, a zenei műfajok és formák tanításának lehetőségei a zeneismeret/szolfézs órán.

Egyházzenetanár szakmódszertan záróvizsga tételek

1) A szolfézs/zeneismeret tanítás célja, feladatai, a szolfézs- ének-zene- és a hangszertanítás különbségei, jellemzői, összehangolásának lehetőségei
2) A szolfézs- és az énekóra jellemzői (óratípusok, az óra felépítése, mozzanatai, az óra vezetése, tankönyvek)
3) A daltanítás módjai
4) Ritmuselemek tanítása (sorrend, a tanítás menete)
5) Dallami elemek tanítása (a szolmizációs hangok, a módosított hangok tanításának rendje, ajánlott dalok, a tanítás menete)
6) A Kodály koncepció jellemzői
7) A keresztény liturgikus ének tanításának története, mai lehetőségek az iskolai oktatásban
8) A magyar népének korszakai és az egyházi ének tantárgy oktatásának szakmódszertani alapelvei
9) A zenehallgatás pedagógiai szerepe, alkalmazott formái, célja, feladata és fejlesztési területei az egyházi ének tanórában
10) A liturgikus év beosztása és teljessége